

ERICASTIFTELSEN

PSYKOTERAPI • UTBILDNING • FORSKNING

Separation Anxiety Test (SAT), ett test för bedömning av anknytning hos barn i åldern 5-8 år 7,5 hp

Bakgrund

Det finns ett stort behov av metoder för anknytningsbedömning som har ett vetenskapligt stöd och som kan användas av psykologer inom barnpsykiatri och andra kliniska verksamheter. SAT är ett test för att bedöma anknytning som först utvecklades för tonåringar av Hansburg (1972). Klagsbrun och Bowlby (1976) modifierade senare testet för att passa yngre barn. Testet har vidareutvecklats ytterligare och kodnings- och klassifikationssystem har utvecklats där det kanske mest kända och i forskning mest använda är det som utvecklades av Nancy Kaplan (1987) under ledning av Mary Main. Validiteten har fått stöd när relationen till andra anknytningsbedömningsmetoder undersökts (Main, Kaplan, & Cassidy, 1985; Grossmann et al., 2002). En studie av Main, Hesse och Kaplan (2005) har också visat att desorganiserad anknytning mätt med SAT vid sex års ålder prediceras av desorganiserad anknytning i Strange Situation Procedure vid ett års ålder och predicerar senare olöst/desorganiserad anknytning i vuxen ålder bedömd med Adult Attachment Interview. SAT har framför allt använts inom forskning men har också prövats i kliniskt barnpsykologiskt arbete. I Sverige har den kliniska användbarheten prövats av Thinsz, (2015) och slutsatsen i denna studie var att SAT kan bidra till en bredare förståelse för barns svårigheter.

Referenser:

- Hansburg, H.G. (1972). *Adolescent separation anxiety: A method for the study of adolescent separation problems*. Springfield, Ill: Charles Thomas.
- Klagsbrun, M., & Bowlby, J. (1976). Responses to separation from parents: A clinical test for young children. *British Journal of Projective Psychology & Personality Study*, 21(2), 7-27.
- Kaplan, N. (1987). *Individual differences in 6-years olds' thoughts about separation: Predicted from attachment to mother at age 1* (Unpublished doctoral dissertation). Department of Psychology, University of California, Berkeley, CA.
- Main, M., Kaplan, N., & Cassidy, J. (1985). Security in infancy, childhood and adulthood: A move to the level of representation. I I. Bretherton & E. Waters (Red.), *Growing points of attachment theory and research*, p. 66-104. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 50 (1/2), 66-104. doi:10.2307/3333827
- Grossmann, K., Grossmann, K. E., Fremmer-Bombik, E., Kindler, H., Scheuerer-Englisch, H., & Zimmermann, A. P. (2002). The uniqueness of the child–father

attachment relationship: Fathers' sensitive and challenging play as a pivotal variable in a 16-year longitudinal study. *Social development*, 11(3), 301-337.

- Main, M., Hesse, E., & Kaplan, N. (2005). Predictability of attachment behavior and representational processes at 1, 6, and 19 years of age. I K. E. Grossman, K. Grossman, & E. Waters (Red.), *Attachment from infancy to adulthood: The major longitudinal studies*, 245-304. New York, Guilford Press.
- Thinsz, C. (2015). *Separationsångesttestets användbarhet i kliniskt arbete för att mäta anknytning hos barn*. (Examensarbete Psykologprogrammet). Göteborg: Göteborgs universitet, Psykologiska institutionen.

Behörighetskrav: Leg psykolog. Godkänd kurs i *Barnpsykologisk bedömning – integrativ bedömning med fokus på bedömning av socioemotionell utveckling och funktion*, 7,5 hp eller att man bedöms ha motsvarande kunskaper ger företräde till kursplatserna.

Kursens nivå

Kursen är på avancerad nivå och är ackrediterad som 1 av 6 specialistkurser; som **1 fördjupningskurs inom klinisk barn- och ungdomspsykologi och psykologisk behandling/psykoterapi**.

Kursens omfattning, tid och plats

Kursen har 12 platser och omfattar 3 undervisningsdagar, 24 januari, 21 februari och 27 mars 2020. Undervisningen är förlagd till Ericastiftelsens lokaler i Stockholm. Kursdeltagarna kommer att få hemuppgifter under perioden mellan undervisningsdagarna. För att bli godkänd som reliabel bedömare med SAT får deltagaren hemuppgifter som efter genomförande sänds in till examinator för godkännande.

Kursens syfte och lärandemål

Kursen syftar till att ge kursdeltagarna kompetens att genomföra testning med SAT enligt Nancy Kaplans version av administrering, kodning och klassifikation, och att använda testet i kliniska barnpsykologiska bedömningar.

Efter genomgången kurs ska kursdeltagaren, när den bedömts som reliabel användare av SAT

- kunna administrera SAT
- självständigt kunna koda testprotokollet vid testning med SAT samt kunna analysera och värdera testresultaten
- ha kunskap och förståelse för hur SAT-bedömningen kan användas vid en klinisk barnpsykologisk bedömning både avseende vad den kan tillföra och dess begränsningar

Kursens innehåll

Följande moment ingår:

- *Seminarier och workshops* om SAT – bakgrund, administrering, kodning och att använda SAT och anknytningsbedömningsinstrument i kliniska sammanhang.
- *Hemuppgifter* innebärande att träna administration av SAT samt kodning och klassifikation av SAT-transkript.

Kurskrav

Obligatorisk närvaro på alla seminarier och workshops.

Examination

- Administreringen av SAT bedöms utifrån deltagarens videoinspelning av en genomförd SAT-testning.
- Gruppdiskussion avseende användning av SAT och värdering av testresultaten vid kliniska barnpsykologiska bedömningar.
- För att godkännas som reliabel bedömare av SAT krävs kodning och klassifikation av 30 "reliabilitetscase" som uppfyller kraven på reliabilitet.

Lärare

Fil dr Tommie Forslund och leg psykolog, specialist i klinisk psykologi Anders Schiöler.

Examinator

Tommie Forslund

Kursledare är Anders Schiöler, Ericastiftelsen, Odengatan 9, 114 24 Stockholm. Telefon: 08-402 17 60. E-post: anders.schioler@ericastiftelsen.se

Kursavgift/Administrativ avgift: 3000 kr

Sista ansökningsdag är 13 december 2019. Ansökningshandlingar finns att ladda ned på Ericastiftelsens hemsida, <http://www.ericastiftelsen.se/utb/utblnu.htm>

Litteratur

- | | Antal
sidor |
|--|----------------|
| • Broberg, A., Risholm Mothander, P., Granqvist, P. & Ivarsson, T. (2008). <i>Anknytning i praktiken. Tillämpningar av anknytningsteorin</i> . Stockholm: Natur och Kultur. 137-174 | 38 |
| • Granqvist, P., Hesse, E., Fransson, M., Main, M., Hagekull, B., & Bohlin, G. (2016). Prior participation in the strange situation and overstress jointly facilitate disorganized behaviours: implications for theory, research and practice. <i>Attachment & human development</i> , 18(3), 235-249. | 15 |
| • Granqvist, P., Sroufe, L.A., et al. (2017). Disorganized attachment in infancy: a review of the phenomenon and its implications for clinicians and policy-makers. <i>Attachment & Human Development</i> , 19(6), 534-558. | 25 |
| • Main, M., Hesse, E. & Kaplan, N. (2005). Predictability of attachment behavior and representational processes at 1, 6, and 19 years of age. The Berkeley Longitudinal Study. I K.E. Grossmann, K. Grossmann & E. Waters (Red.), <i>Attachment from infancy to adulthood: The major longitudinal studies</i> , (245-304) New York, US: Guilford Publications. | 60 |
| • Thinsz, C. (2015). <i>Separationsångesttestets användbarhet i kliniskt arbete för att mäta anknytning hos barn</i> . (Examensarbete Psykologprogrammet). Göteborg: Göteborgs universitet, Psykologiska institutionen. | 28 |

• Vallance, D.D. (2004). Using theory and research on controlling attachments to inform the clinical assessment of pre-school children. <i>Clinical Child Psychology and Psychiatry</i> 9(2), 227–240	14
• van Ijzendoorn, M.H., Bakermans, J.J.W., Steele, M. & Granqvist, P. (2018). Diagnostic use of Crittenden's attachment measures in family court is not beyond a reasonable doubt. <i>Infant Mental Health Journal</i> , 39(6), 642-646.	5
• van Ijzendoorn, M.H., Steele, M. & Granqvist, P. (2018). On exactitude in science: A map of the empire the size of the empire. <i>Infant Mental Health Journal</i> , 39(6), 652-655.	4
Därtill tillkommer Nancy Kaplans instruktioner för administration, kodning och scoring av de olika skalorna ingående i testet	60
Totalt antal sidor: 249	